

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 514 | כ"ח סיוון תש"ע | 10.6.10 | משוגר למנויים בלבד | www.kavnet.co.il | kav1@bezeqint.net | מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

כיצד נלחמים משה"ח והרשויות המקומיות בהפרטת מערכת החינוך? - באמצעות הפרטה

תלמידים חזקות חברתית-כלכלית לאוכלוסיות תלמידים חלשות. לעומת זאת טענה בכנס היועצת המשפטית של משה"ח, דורית מורג, כי התוכנית להרחבת התל"ן נועדה דווקא למנוע את הפרטת מערכת החינוך הציבורית. לדבריה, מטרת התוכנית היא להבטיח שהתלמידים "לא יברחו" מהחינוך הציבורי לחינוך הפרטי. ראש עיריית מצפה רמון, פלורה שושן, הציגה בכנס דילמה שבפניה עומדים ראשי רשויות מקומיות רבים, במיוחד בפריפריה, המבקשים לחזק את מערכת החינוך הציבורית שלהם. לדבריה, ראשי הרשויות נאלצים להישען על סיוע של גורמים מחוץ למערכת החינוך, חלקם מסחריים. שושן ציינה, כי הכנסת הגופים החיצוניים פוגמת אומנם באתיקה, אך מקדמת את התלמידים. "אני יודעת שבזמן מבחן הכף נוטה לטובת הילדים", הוסיפה שושן, שהיא יועצת חינוכית במקצועה. (המשך בעמ' 2)

במסגרת המאבק נגד הפרטת מערכת החינוך, יזם לאחרונה שר החינוך, גדעון סער, תיקון לחוק חינוך ממלכתי, המאפשר לו שיקול דעת בהענקת אישור להפעלת מוסד חינוך מוכר שאינו רשמי. על פי התיקון בחוק, יוכל שר החינוך לא לאשר הקמת מוסד חינוך העלול לפגוע במערכת החינוך הממלכתית ביישוב. למרות מהלך זה, טענו חלק מהדוברים בכנס בנושא "היבטים של הפרטה במערכת החינוך", כי ראשי משה"ח מעודדים את הפרטת מערכת החינוך. הכנס התקיים השבוע במרכז האקדמי למשפט ועסקים ברמת גן. אחת הדוגמאות להוכחת טענה זו שהועלתה בכנס, היא תוכניתו של מנכ"ל משה"ח, ד"ר שמשון שושני, לאפשר לבתיה"ס להרחיב את התל"ן - תוכנית לימודים נוספת, הנרכשת על ידי ההורים ל-12 שעות שבועיות, במקום שלוש שעות לכל היותר כיום. הדוברים טענו, כי צעד זה גם ירחיב את אי-השוויון במערכת החינוך בין אוכלוסיות

האם מינהל החינוך בחיפה מבקש להתנתק ממחוז חיפה?

רעות ובי"ס יוצא נעשה בהסכמת משה"ח, וכי מחוז חיפה ועיריית חיפה פועלים בשיתוף פעולה מלא.

מינהל החינוך בעיריית חיפה מבקש להתנתק ממחוז חיפה במשה"ח ולהפוך לעצמאי, כדוגמת מינהל החינוך בירושלים, כך לפחות נטען בכתבה שהתפרסמה לאחרונה באתר האינטרנט של רדיו חיפה. עוד נטען בכתבה, כי ראש מינהל החינוך בעירייה, רחל מתוקי, פנתה ליו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ זבולון אורלב, בבקשה שיסייע בהפיכת המינהל לעצמאי. אם אכן תקבל העירייה את מבוקשה, יעברו לידי מינהל החינוך בחיפה סמכויות פדגוגיות ומינהלתיות נרחבות, הנתונות כיום בידי מחוז חיפה, כמו מינוי מנהלים, אחריות לפיקוח וההחלטה על סגירת בתי"ס. במקרה כזה מחוז חיפה, שהוא מחוז חינוך קטן, עלול למעשה לחדול מלהתקיים.

בכתבה נטען, כי אחת הסיבות לבקשת העירייה היא המחלוקת שהתגלתה השנה בינה לבין המחוז, לגבי סגירת חטיבת הביניים לאומנויות רעות. כזכור, הכריז בתחילת שנת הלימודים הנוכחית מנהל מחוז חיפה, אהרון זבידה, על סגירת חטיבת הביניים בשנת תשע"א. הנימוק להחלטה היה שאין הצדקה להמשיך קיומה של חטיבת ביניים ציבורית לאומנויות, שהיא בי"ס סלקטיבי, מכיוון ש-70% מבוגריה עוברים בכיתה י' ללמוד בתיכונים הפרטיים בעיר, ואינם ממשיכים בלימודי האומנות. מנגד כעסו בעירייה, על שמנהל המחוז לא שיתף את ראשיה בהחלטה. לבסוף הושגה בין המחוז והעירייה פשרה, שלפיה החטיבה תמשיך לפעול, אך תאוחד לבי"ס שש-שנתי עם תיכון ויצ"ו לאומנויות.

בעיריית חיפה סירבו להתייחס לשאלת קו לחינוך "האם אכן מבקשת העירייה להפוך את מינהל החינוך לעצמאי?" ממחוז חיפה נמסר לקו לחינוך בתגובה לשאלה, כי למחוז לא ידוע על פנייה כזו. עוד נמסר מהמחוז, כי המהלך של איחוד בי"ס

קול קורא למורים יוצרים הוראה אחרת

אם את אוהבת ללמד, אוהבת את תחום הדעת שלך ומרגישה שאת יכולה ליצור למידה משמעותית יותר בכיתה, אם יש לך רעיונות כיצד לשנות, להוסיף וליצור הוראה איכותית יותר, **אתם המורות והמורים שאנחנו מחפשים!!**

במסגרת פרויקט משותף למכון כרם וליד הנדבי, יסייעו למורים מצטיינים בעלי חשיבה מקורית ויצירתיות, לפתח וליצור הוראה אחרת בתוך המסגרת הקיימת.

למורים הנבחרים, אנו מציעים ליווי ומלגה, למשך שנת לימודים אחת.

בקשות ניתן להגיש למכון כרם עד לתאריך 20.6.10 פרטים נוספים וטופס הגשת בקשה באתר המכון:

www.kerem.org.il ב"פרויקטים"

מכון כרם • 02-6240450 • יעל, רכזת הפרויקט 052-3217233

מסתמן: גם השנה יאושרו תשלומי ההורים מאוחר

הלימודים, יחזור גם השנה. אשתקד דווקא אושרו תשלומי ההורים מוקדם מהרגיל בוועדת החינוך של הכנסת, בחודש מאי, מתוך התחשבות בשר החינוך, גדעון סער, שנכנס לתפקידו באותה עת. אולם הוועדה, הפועלת לביטול תשלומי ההורים ולהחלתם במס, שייגבה מכלל האוכלוסייה באמצעות הביטוח הלאומי, לא תחזור השנה כנראה על מחווה זו.

ממשה"ח נמסר בתגובה, כי הנושא נמצא בדיונים בימים אלה, כמדי שנה בתקופה המקבילה, אצל מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני.

יו"ר התאגדות מנהלי בתי"ס העל יסודיים, אריה לוקר, פנה השבוע למנכ"ל משה"ח, ד"ר שמשון שושני, בבקשה להודיע לאלתר על גובה תשלומי ההורים לשנת הלימודים תשע"א. בפנייתו מציין לוקר, כי ללא הודעה מיידית עם פירוט תשלומי ההורים, לא יוכלו מנהלי בתי"ס להתחייב עבור הפעילות החוץ לימודית לשנת הלימודים הבאה. מנהלי בתי"ס רבים עוסקים בימים אלו בתכנון שנת הלימודים הבאה, כולל הטיולים ופעולות תרבות. המנהלים חוששים, כי הריטואל הכמעט קבוע, שבו מאושרים תשלומי ההורים רק סמוך מאוד לפתיחת שנת

ניצד נלחמים משה"ח והרשויות המקומיות בהפרטת מערכת החינוך? - באמצעות הפרטה

(המשך מע"מ 1)

לדבריה, להקמת ביה"ס הפרטי ביישוב הייתה גם משמעות כלכלית, מכיוון שבעקבותיה היה ביה"ס הממלכתי מקבל פחות תקציב ממה"ח. "הבנתי שעלי לחשוב 'מחוז לקופסה' ולהציע להורים פתרון יצירתי. הפתרון שהצעתי היה לפתוח בביה"ס הממלכתי מסלול לחינוך דמוקרטי, שכל תלמיד שיחפץ בכך יוכל להצטרף אליו. הסברתי להורים כי אם יצליח המסלול הדמוקרטי, יהפוך עם הזמן ביה"ס כולו לבי"ס ממלכתי-דמוקרטי. ההורים סירבו והקימו בי"ס פרטי, הממומן על ידם. כיום, לאחר שנה של בדלנות, חלק מההורים רוצים לחזור לדיאלוג עם המועצה המקומית. אני מקווה שלבסוף יחזרו התלמידים החזקים לביה"ס הממלכתי", סיפרה שושן. לטענתה, ההפרטה במצפה רמון היא מיקרו-קוסמוס של מה שקורה בחלק גדול מהרשויות המקומיות בישראל; "כדי למנוע את ההפרטה אנחנו, ראשי הרשויות, צריכים להיות יצירתיים וחדשניים". לא אחת נאלצים ראשי הרשויות להיעזר למטרה זו בגופים עסקיים וארגונים מהמגזר השלישי. כך חודרת למעשה ההפרטה בדלת האחורית לבתי"ס הציבוריים, כדי להפכם לאטרקטיביים. בביה"ס היסודי במצפה רמון פועלת קרן קרב, למשל, ובתיכון - תוכנית "מ-3 ל-5" של בנק הפועלים, המעניקה לתלמידים תגבור לימודי במתמטיקה לקראת מבחני הבגרות.

במערכת החינוך במצפה רמון לומדים כ-1,500 תלמידים מהגיל הרך ועד לכיתה י"ב. ביישוב בי"ס ממלכתי אחד, בי"ס תורני פרטי, תיכון מקיף וישיבה תיכונית. ההפרטה הגיעה גם למצפה רמון לפני מספר שנים, כאשר ביה"ס הממלכתי-דתי היחיד שהיה ביישוב נסגר בעקבות פתיחת ביה"ס התורני, השייך לחינוך המוכר שאינו רשמי. לדברי שושן: "ביה"ס התורני פועל במימון המדינה ועתה, בעקבות חוק נהרי, נאלצת גם הרשות המקומית לתקצב אותו".

שושן סיפרה בכנס על ניסיון נוסף להפריט חלק ממערכת החינוך ביישוב. לדבריה, קבוצת הורים ממשפחות חזקות ומבוססות, שהתיישבו במצפה רמון לפני מספר שנים, פנתה אליה בבקשה להקים ביישוב בי"ס דמוקרטי. ההורים טענו שביה"ס הממלכתי אינו משקף את האידאולוגיה שלהם. לדברי שושן: "ההורים הגיעו סמוך לבחירות לרשויות המקומיות כדי ליצור עלי לחץ, וביקשו שאקצה לביה"ס מבנה ותקצוב. עמדה בפני דילמה; מדובר בקבוצה חזקה ואסרטיבית התורמת ליישוב, שאני מעוניינת שתישאר בו. למרות זאת ידעתי, כי אם אסייע להקמת ביה"ס הדמוקרטי, יתרוקן ביה"ס הממלכתי מתלמידים חזקים. לילדים שיישארו בביה"ס הממלכתי תהיה הרגשת קיפוח וחוסר ערך עצמי, מה שעלול לגרום לשסע בקהילה".

מסלול התמחות לתואר שני
במגמה לחינוך מיוחד:

מוגבלות שכלית

ראש ההתמחות: ד"ר חפציבה ליפשיץ

בין הקורסים שילמדו:

התפתחות האינטליגנציה לאורך מעגל החיים באוכלוסיה בעלת מוגבלות שכלית.
השפעת הגיל הכרונולוגי על האינטליגנציה והיכולת הקוגניטיבית של בעלי מוגבלות שכלית.
תקופת הבגרות כמקור לגדילה והתפתחות.
תפיסת הדת מבחינה קוגניטיבית ורגשית באוכלוסיה זו.
היכולת הקוגניטיבית של בעלי אטיולוגיות שונות (תסמונת דאון, וויליאמס ותסמונות אחרות).
היכולת הקוגניטיבית של בעלי הפיגור השכלי הקשה והעמוק.
הקורסים מדגישים את יישום תיאורית ההשתנות הקוגניטיבית המבנית באוכלוסיה בעלת מוגבלות שכלית.

הסטודנטים ילמדו גם קורסים אשר אינם שייכים בהכרח לתחום הפיגור השכלי ואשר נלמדים בתכנית הליבה של המגמה לחינוך המיוחד, כגון: בעיות יסוד בהתערבות קוגניטיבית, מוח וחשיבה, ליקויים חברתיים ורגשיים, אוטיזם, בעיות קואורדינציה ועוד.

התוכנית מתאימה לסטודנטים לתארים מתקדמים לתואר שני ושלישי

לפרטים נוספים נא לחייג: 052-2282276

הגישה החדשנית שמאחרי התוכנית

התכנית החדשנית תעסוק בעיקר בפיתוח וקידום התחום הקוגניטיבי. בעבר, המידע שניתן ללומדים את תחום הפיגור השכלי התמקד סביב הקניית מיומנויות בתחום ההתנהגות המסתגלת. תכנית הלימודים בתואר השני בבר אילן תעמיד כמתווה את פיתוח היכולת הקוגניטיבית והמטה קוגניטיבית בחריגות אלה.

מטרות התכנית:

הקניית מידע על בעלי תסמונות שונות: תסמונת דאון, תסמונת וויליאמס, פרג'יל X ואחרות.
הקניית מידע על יכולות בעלי מוגבלות שכלית לאורך מעגל החיים (צעירים, מתבגרים, מבוגרים).
הקניית מידע על יכולות בעלי מוגבלות שכלית קשה ועמוקה.
פיתוח היכולת המחקרית בתחומים אלה.
מידע על בעלי מוגבלות שכלית שאינם בעלי נכות פיסית.
תכניות לימודים לבעלי מוגבלות שכלית ברמות שונות.

*המסלול צריך לעבור אישורים אחרונים במוסדות שונים באוניברסיטה.

ירידה במספר התלונות על הטרדה מינית של עובדות חינוך

לדברי שכטר, בימים אלו מסתיים האישור של חוזר מנכ"ל חדש ומפורט בנושא הטרדות מיניות. בחוזר ייקבע, בין היתר, כי בכל בי"ס תיבחר ממונה לנושא ההטרדות המיניות. כמו כן תמונה בכל מחוז של משה"ח אחראית לנושא זה, שתעביר דיווח תקופתי למטה המשרד.

בישיבת ועדת החינוך של הכנסת הוצגו גם נתונים על מספר התיקים הפליליים על הטרדה מינית במוסדות חינוך, שנפתחו בשנים האחרונות במשטרת ישראל. מדובר בתיקים על הטרדה מינית של קטינים ומבוגרים כאחד. על פי הנתונים, בשנים 2009-2010 נפתחו במשטרה שבעה תיקים פליליים על הטרדות של קטינים על ידי קטינים, ועשרה תיקים על הטרדות של קטינים על ידי מבוגרים. כמו כן נפתחו שבעה תיקים על הטרדה של מבוגרים על ידי מבוגרים. ארבעה מבין התיקים הפליליים נסגרו ללא משפט והשאר עדיין מטופלים בתביעה המשטרית או בפרקליטות.

בשנים 2009-2010 הועברו לטיפול הממונה על קידום מעמד האישה ומניעת הטרדה מינית במערכת החינוך, מרים שכטר, תשע תלונות על הטרדה מינית של עובדות חינוך. כך עולה ממסמך בנושא "נתונים על הטרדות מיניות במערכת החינוך", שהוצג השבוע בפני ועדת החינוך של הכנסת. על פי הנתונים, שבע מבין התלונות התקבלו מעובדות חינוך בבתי"ס ושתיים – מעובדות חינוך במטה משה"ח. מבין התלונות על הטרדה מינית בבתי"ס, ארבע היו במגזר היהודי ושלוש במגזר הערבי. התלונות מצויות כעת בשלבים שונים של טיפול במשה"ח ובנציבות שירות המדינה.

מהנתונים עולה, כי בשנתיים האחרונות חלה ירידה במספר התלונות על הטרדה מינית של עובדות חינוך במערכת החינוך, לאחר עלייה שהגיעה לשיאה בשנת 2004. בשנה זו הועברו למשה"ח 16 תלונות של עובדות חינוך על הטרדה מינית.

סקר; כמחצית מהמורים אינם מרגישים ערוכים למצבי חירום

מי שידאג לביטחון ילדיהם. כ-10% מהמורים ציינו, כי לא יוכלו להישאר בביה"ס בעת חירום. לשאר המורים השאלה לא הייתה רלוונטית, מכיוון שאין להם ילדים או שילדיהם כבר בוגרים.

לשאלה "האם קיים מרחב מוגן נגיש ומוכר בביה"ס?" ענו 79% מהמורים כי אכן קיים בבית ספרם מרחב כזה. 13% מהמורים ציינו בסקר, כי קיים בביה"ס מרחב מוגן אך הוא אינו נגיש מספיק או שיש בו ליקויים שונים. 7.5% המורים דיווחו כי בבתי"ס שבהם הם מלמדים אין כלל מרחב מוגן.

משבר ביטחוני או אסון טבע, שיפרצו במהלך שעות הלימודים, עלולים להציב אתגר גדול מדי בפני כמחצית מהמורים במערכת החינוך. כך עולה מסקר שנערך בסוף החודש שעבר עבור "רשת חוסן אזרחי", שמפעיל מכון ראות. הסקר בדק, בין היתר, כיצד יפעלו המורים בשעות הראשונות, אם יפרוץ משבר כזה במהלך יום הלימודים.

בסקר השתתפו 107 מורים. המורים נשאלו בסקר "האם הם יודעים מה תפקידם אם יפרוץ מצב חירום כמו רעידת אדמה חזקה או מלחמה במהלך יום לימודים?" 22.43% בלבד מהמורים שהשתתפו בסקר ציינו כי הם חשים ביטחון מלא בתפקודם במצב חירום, אם מצב כזה יפרוץ בעת הלימודים. 35.51% מהמורים ציינו כי הם יודעים "די טוב" את תפקידם. שאר המורים ציינו, כי אינם חשים רמת ביטחון מלאה או טובה לגבי תפקידם אם יפרוץ משבר כזה במהלך יום לימודים. המורים גם נשאלו בסקר "האם יישארו במוסד החינוכי שבו הם עובדים עד לפינוי התלמידים בעת חירום, או שיעדיפו לעזוב את ביה"ס כדי להיות עם ילדיהם?" בתשובה לשאלה זו ציינו כ-27% מהמורים, כי יישארו בביה"ס בכל מצב חירום. 29% נוספים מהמורים ציינו, כי יישארו בביה"ס בתנאי שיהיה

איגרת הסברה בנושא צריכת אלכוהול תחולק לתלמידים עם תעודת סוף השנה

משה"ח והמשרד לביטחון פנים נערכים לצמצום תופעת צריכת האלכוהול בקרב בני הנוער, הגוברת במיוחד בחופשת הקיץ. למטרה זו תצורף לתעודות סיום השנה בחטיבות העליונות איגרת הסברה להורים ולתלמידים, מטעם שני משרדי הממשלה, הכוללת את נוסח החוק החדש למניעת צריכת אלכוהול. האיגרת גם תכלול מידע על הסכנות הטמונות בשתיית אלכוהול, והנחיות כיצד יש לנהוג במקרה של איבוד ההכרה כתוצאה משתיית אלכוהול או שימוש בסמים.

כמו כן פרסם החודש משה"ח חוזר מנכ"ל, שבו מפורט נוסח החוק החדש. בחוזר הסברים על החוק והשלכותיו, והנחיות לביה"ס לקיים שיחות הסברה לתלמידים בנושא זה, לקראת היציאה לחופש הגדול.

הזמנה

חברת גלעד יעוץ לפיתוח מערכות חינוך
מזמינה אתכם מנהלי בתי הספר
המעוניינים לקיים מפגשים מעוררי מחשבה
באנגריות טובות להעצמת צוות המורים המצויין שלכם
בסיום שנת הלימודים ו/או בימי ההערות
לפנות אלינו gilaad@inter.net.il

אנחנו תמיד שמחים ואוהבים ללמוד עמכם יחד.

החזון והמחוייבת שלנו:

כל מורה ומחנך יצליחו לבטא את מלוא ביטויים העצמי,
כחגיגת למידה אנושית!

35 שנות נסיון וידע מקצועי איכותי
בפיתוח הגורם האנושי במערכות חינוך

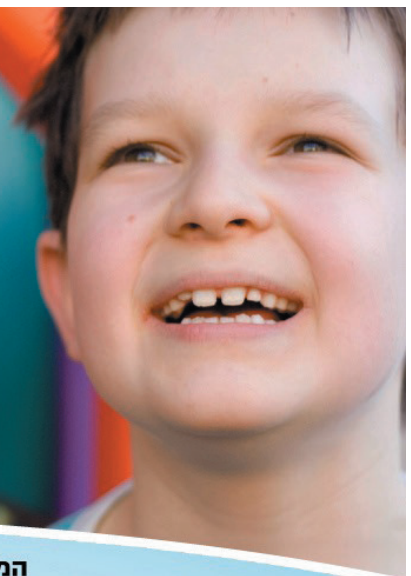
טלפון: 08-8571241 | 052-3356699

אתר גלעד: <http://gilaad1.co.il/html/hinoch.htm>

המרכז הבינ"ל לחינוך וחקר האוטיזם
וג'ושוע ויינשטיין (יו"ר ומייסד המרכז) מזמינים אתכם אל
הכינוס הבינ"ל הראשון לאוטיזם בישראל
International Autism Conference

Autism: A Global Issue

Finding the Causes and Treatments for ASD

המסלול השני יעסוק בטיפול
ובהתנהגות במסגרתו יעסקו בתוכניות
ובשיטות לטיפול ב-ASD, תוכניות
השילוב, השיטות ההתנהגותיות ועוד.

המסלול הראשון יעסוק במדע וברפואה
במסגרתו יוצגו המחקרים המובילים
בתחומי הגנטיקה, הנוירולוגיה, אבחון
מוקדם ופסיכיאטריה.

**הכנס יציע שני
מסלולים מקבילים
לכל אורכו:**

מיטב המומחים מהעולם

משתתפים בכנס, אליהם יצטרפו אנשי המקצוע מישראל:

ד"ר חנה אלונים | ישראל
ד"ר דוונדרה קומר | בריטניה
ד"ר קווין אושיי | בריטניה
פרופ' נירית באומינגר | ישראל
ד"ר דורית בן שלום | ישראל
ד"ר יורם בונה | ישראל
ד"ר עינת גל | ישראל
ד"ר תמר וייס | ישראל
ד"ר דפנה בן בסט | ישראל
ד"ר גל מאירי | ארה"ב

ד"ר לורה שרייבמן | ארה"ב
ד"ר סטפן ואן טצ'נר | נורבגיה
ד"ר גיל זלצמן | ישראל
ד"ר קנת אייטקן | סקוטלנד
ד"ר אגטינו בטגליה | איטליה
ד"ר טד בראון | ארה"ב
ד"ר קנת גדו | ארה"ב
ד"ר דורין גרנפישה | ארה"ב
ד"ר הקון הקונרסן | ארה"ב
ד"ר טל קנט | ארה"ב

ד"ר אריק הולנדר | ארה"ב
ד"ר אלי התשואל | ארה"ב
פרופ' עמוס רולידר | ישראל
ד"ר יואב כהן | ישראל
גב' סיגל תדהר פז | ישראל
ד"ר דיצה צחור | ישראל
ד"ר איתן אלדר | ישראל
ד"ר לוני זוויגנבאום | קנדה

5-6 ביולי 2010 מלון רמדה ירושלים ההרשמה בעיצומה!

מחיר השתתפות ליומיים: 700 ₪

הנחות מיוחדות לעמותות, רופאים, סטודנטים ומורים

הכנס מוכר לגמול השתלמות הכנס ייערך בעברית ובאנגלית עם תרגום

לתוכנית הכנס, להרשמה, להשתתפות בתערוכת המוצרים ולחסינות:
www.icare4autism.org/conferences/he
טל. 077-4243590 | blevine@icare4autism.org

הכנס נערך בשיתוף:
איגוד הפסיכיאטריה בישראל
איגוד הפסיכיאטריה לילד ולמתבגר
האיגוד הישראלי לרפואת ילדים
איגוד הגנטיקאים הרפואיים בישראל
איגוד הנוירולוגיה לילד
החברה הישראלית לרפואת ילדים התפתחותית
העמותה הישראלית להתפתחות הילד ושיקומו
הסתדרות הפסיכולוגים בישראל

אוניברסיטת תל-אביב
TEL AVIV UNIVERSITY

האוניברסיטה
העברית בירושלים
The Hebrew University
of Jerusalem

UJA Federation
of New York
חמב"ת היהודית המאוחדת - הפדרציה, ניו-יורק

Shema Kolainu
HEAR OUR VOICES
School & Center for Children with Autism

חינוך סביבתי במערכת החינוך - עדיין "טיפה בים"

בשנתיים האחרונות גדל מאוד מספר בתי"ס בארץ העוסקים בחינוך סביבתי. כך עולה ממסמך שחיבר מרכז המחקר של הכנסת, עבור ישיבת ועדת החינוך של הכנסת, בשבוע שעבר. מסתבר, כי החינוך הסביבתי תופס כיום חלק מרכזי מהחינוך לערכים ומעורבות בקהילה בבתי"ס בכל המגזרים. הפופולאריות של החינוך הסביבתי נובעת לא מעט מהעובדה שערך שמירת הסביבה עומד כיום בראש סדר היום העולמי, ואין עליו מחלוקות אידיאלוגיות או פוליטיות.

במסמך מצוין, כי התקציב שמקצה המשרד להגנת הסביבה לחינוך סביבתי גדול ב-2010 פי שישה מהתקציב שהוקצה למטרה זו בשנת 2009. התקציב עומד על כ-32 מיליון ש"ח. תקציב החינוך הסביבתי של המשרד מועבר לרשויות המקומיות, משה"ח וארגונים שונים. עם זאת, החינוך הסביבתי במרבית בתי"ס משולב בתחומי דעת שונים ואינו נלמד כמקצוע עצמאי, בניגוד להמלצות החוזרות ונשנות של ועדת החינוך של הכנסת. כמו כן לא חוברה עדיין תוכנית לימודים מובנית בחינוך סביבתי לכל שלבי החינוך. לדברי סמנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, יורם הורביץ, הקושי המרכזי בהטמעת תוכניות לימודים בחינוך סביבתי בבתי"ס נובע מהמחסור בשעות לימוד. לדבריו, עומס הנושאים המוטל על מערכת החינוך מקשה על הקצאת שעות לחינוך הסביבתי, במיוחד כל עוד תחום זה משולב במקצועות הלימוד השונים, ולא הוכרז כמקצוע נפרד. ועדת החינוך של הכנסת קראה בישיבה למשה"ח להקצות ללימודי החינוך הסביבתי שעת לימוד שבועית אחת לפחות בחינוך היסודי, ושעה נוספת בחינוך העל יסודי.

250 בתי"ס הוסמכו כירוקים

על פי המסמך, אחד מתחומי החינוך הסביבתי, שהתבסס מאוד בשנתיים האחרונות במערכת החינוך, הוא הסמכת בתי"ס כ"בתי"ס ירוקים", המקיימים מיזמים מגוונים למען שמירת הסביבה. עד כה הוסמכו כ-250 בתי"ס כירוקים על ידי המשרד להגנת הסביבה. כ-300 בתי"ס נוספים נמצאים בימים אלו בתהליך ההסמכה. לשם השוואה, לפני כשלוש שנים עמד מספר בתי"ס הירוקים על כ-50 בלבד. ב"ס המוסמך כירוק מקבל מהמשרד להגנת הסביבה תמיכה בסך 10,000 ש"ח. כמו כן הוסמכו עד כה כ-350 גני ילדים כ"גנים ירוקים". גני הילדים עדיין לא מקבלים תמיכה תקציבית, אולם בכוונת המשרד להגנת הסביבה להקצות למטרה זו תקציב בעתיד הקרוב.

עוד מצוין במסמך, כי בשנת הלימודים הבאה תופעל ב-200 בתי"ס וב-100 גני ילדים תוכנית משותפת למשה"ח ולמשרד להגנת הסביבה, בנושא "סביבה וקיימות". במסגרת התוכנית ישתתפו צוותי בתי"ס בהשתלמות בת 40 שעות, שבמהלכה ילמדו את עקרונות הקיימות והחינוך הסביבתי. את הפעלת התוכנית בבתי"ס ילוו מנחים מטעם תוכנית "הרשת הירוקה" של קרן קרב או מהחברה להגנת הטבע. משה"ח מתכנן ליישם את התוכנית במהלך חמש השנים הבאות בכל בתי"ס היסודיים ובחלק מחטיבות הביניים.

יש לציין, כי הנתונים על התוכנית החדשה לא הרשימו את ועדת החינוך של הכנסת. לדברי יו"ר הוועדה, חבר הכנסת זבולון אורלב, החינוך הסביבתי במערכת החינוך הוא עדיין "טיפה בים". לדבריו, קצב ההשחטה של מקורות המים ואתרי הטבע מהיר בהרבה מהניסיונות של משה"ח והמשרד להגנת הסביבה להטמיע תוכניות סביבתיות ב-100 גני ילדים, מבין כ-10,000 הגנים במערכת החינוך. "מי שמתחיל ב-100 גנים לא יגיע ל-10,000 גנים תוך חמש שנים", טען חבר הכנסת אורלב.

בגרות במדעי הסביבה ב-150 תיכונים

על פי המסמך, העיסוק בחינוך סביבתי בתיכונים מתמקד בעיקר בלימודי מדעי הסביבה לבגרות. לדברי המפמ"רית למדעי הסביבה, ד"ר אירית שדה, תוכנית הלימודים לבגרות במדעי הסביבה נלמדת כיום בכ-150 תיכונים ברמות 3 ו-5 יחידות לימוד. בשנת תשס"ט ניגשו לבחינות הבגרות במקצוע זה 8,500 תלמידים בכיתות י"א ו-י"ב. לדברי ד"ר שדה, מספר בתי"ס והתלמידים הלומדים מדעי הסביבה לבגרות צפוי לגדול עוד בשנת הלימודים הבאה.

המפמ"רית למדעי הסביבה ממליצה, כי משה"ח יקים ועדה מקצועית שתבדוק את גבולות המקצוע חינוך סביבתי ואת הקשר בינו לבין מקצועות אחרים, כמו מקצועות המדעים. לדבריה, על הוועדה יהיה לבחון האם החינוך הסביבתי צריך להיות מקצוע לימוד העומד בפני עצמו, או שיש לשלבו בכל מקצועות הלימוד ולהטמיעו כחלק מאורח החיים הבית ספרי. ד"ר שדה גם סבורה, כי יש למנות רכז חינוך סביבתי בכל ב"ס. לדבריה, כל עוד אין "יד מכוונת" בבתי"ס, יהיה קשה להטמיע את החינוך הסביבתי.

כמו כן ממליצה ד"ר שדה לשלב את החינוך הסביבתי בהכשרת המורים במכללות להוראה ובאוניברסיטאות, בכל מסלולי ההתמקצעות.

זהבי יעוץ

יעוץ למורים מנהלים וועדים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

פגישה ושכרה בצידה

יעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- לייעוץ לקראת פרישה.
- לייעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- לייעוץ בנושאי מחלות /או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליווי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצויי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108

בתי"ס באשדוד מתקיים בשיתוף עם חברת מערכות הלמידה "עת הדעת" ומכון דוידסון לחינוך מדעי, במכון ויצמן למדע ברחובות. במסגרת הפרויקט יופעלו מערכות הלמידה של עת הדעת ותוכנית כתו"ם בבתי"ס. תוכנית כתו"ם – כיתה, תלמיד ומחשב נייד, משלבת מחשבים ניידים בתהליכי ההוראה – למידה בכיתה ובבית. חברת עת הדעת מפעילה השנה במספר בתי"ס בארץ ניסוי שבמסגרתו משולבת בכיתות מערכת תוכנה מתוחכמת ללמידה. המערכת מאתרת אצל כל תלמיד חולשות וחוזקות במקצועות המתמטיקה, אנגלית ועברית, ומסייעת למורה לתכנן את ההוראה בכיתה בהתאם להן. המערכת תואמת לתוכניות הלימודים בשלושת המקצועות.

■ **נבחרו הזוכים בתחרות "חיים ברשת"** – משה"ח הכריז לאחרונה על הזוכים בתחרות "חיים ברשת". התחרות התקיימה במסגרת "היום הלאומי לאינטרנט בטוח". במסגרת התחרות התבקשו התלמידים בכיתות ה'–י"ב לצלם תמונה הממחישה באופן יצירתי את המושג "חיים ברשת", ולהתייחס בתמונה לנושא הגלישה הבטוחה באינטרנט. התחרות היא מיזם משותף

במסגרת התחרות התבקשו התלמידים בכיתות ה'–י"ב לצלם תמונה הממחישה באופן יצירתי את המושג "חיים ברשת".

של משה"ח וחברת מיקרוסופט ישראל. את הזוכים בתחרות בחר צוות שופטים מוועדת ההיגוי של היום הלאומי לאינטרנט בטוח. במקום הראשון בתחרות זכו תלמידי כיתת מצוינות מחשבים מביה"ס היסודי רננים באשדוד. הפרס שבו זכו התלמידים – הקרנה פרטית של סרט לכל תלמידי הכיתה, בסינמה סיטי בגלילות. במקום השני זכו תלמידי כיתה ח' מבי"ס שפרירים בגבעת חיים איחוד.

■ **300 אלף תלמידים כבר השתתפו בתוכנית "לומדים עם אינטל"** – חברת אינטל ישראל ערכה בשבוע שעבר טקס חגיגי לציון הכשרה של 300 אלף תלמידים בישראל בתוכנית "לומדים עם אינטל". התוכנית מופעלת בארץ בשיתוף עם Appleseeds Academy (לשעבר עמותת תפוח) ומשה"ח. תוכנית "לומדים עם אינטל" מקנה לתלמידים מיומנויות טכנולוגיות, באמצעות למידה מעשית וחוויתית וטיפול החשיבה. התוכנית מופעלת בארץ, החל משנת 2004, בכל המגזרים. בשנים האחרונות הושם דגש על הפעלת התוכנית במגזרים הערבי והבדואי. במסגרת זו הוכשרו מתנדבים של השירות האזרחי-לאומי במגזרים אלו לשמש כמדריכי התוכנית ב-40 יישובים, ובהם תל שבע, נצרת, ערערה בנגב, רמלה ואבו סנאן.

במהלך הטקס הוכרז על תוכנית לימודים חדשה, שפותחה על ידי חברת אינטל העולמית, "יזמות עסקית וטכנולוגיה", המשלבת לימודי יזמות עסקית ולימודי טכנולוגיה מתקדמת. התוכנית, המיועדת לתלמידים בחינוך העל יסודי, הותאמה לאחרונה למערכת החינוך בישראל. התוכנית כוללת 36 שעות הדרכה בנושאים: "אסטרטגיות שיווק", "מיתוג ופרסום", "הבנת המרחב העסקי", ו"בניית תוכנית עסקית והצגתה". הטקס התקיים במרכז הידע הקהילתי ברמלה, בהשתתפות בכירים בחברת אינטל, ובהם סגנית נשיא אינטל העולמית, שלי אסקיו. כמו כן השתתפו בטקס ראש עיריית רמלה, יואל לביא, ונציגים ממשה"ח.

■ **ויז'ואל ומטריקס זכו במכרז לאספקת 1,200 מחשבים למערכת החינוך באשדוד** – החברות ויז'ואל ומטריקס זכו במכרז של עיריית אשדוד, לאספקת 1,200 מחשבים לשבעה בתי"ס בעיר. היקף הפרויקט נאמד בכארבעה מיליון ש"ח. על פי תנאי המכרז, תספק ויז'ואל מחשבים ניידים של חברת אסוס לפרויקט, ומטריקס תספק כרטיסי מחשב, שרתים ותקשורת אלחוטית. מטריקס גם תהיה אחראית על התקנת החומרה, וכן על ההדרכה בשימוש בה. הפרויקט בשבעת

לכב' מנהלי בתי הספר רכזים ומורים למתמטיקה

בימים אלו מתכננים בתי הספר את שנת הלימודים הבאה ועורכים בדק בית במצב הלימודי של התלמידים. זו הזדמנות לערוך שינוי ולקבל החלטות חדשות בבחירת ספרי הלימוד. מורים רבים המלמדים את סדרת 'משתלם' משתפים אותנו בחוויותיהם, נציג לפניכם מספר תגובות שקיבלנו. סדרת משתלם מציעה לכם תכנית הנותנת מענה לכלל התלמידים, המתקשים והמצויינים ומובילה אותם למצויינות.

בבתי הספר המשתמשים בסדרת 'משתלם' בכיתות א'–ו', הגיעו להצלחה מרבית. הספרים מאושרים ע"י משרד החינוך ומתאימים לתוכנית הלימודים החדשה.

אם בחרתם ב'משתלם' תוכלו לזכות בהדרכה בית ספרית מטעם ההוצאה.

להזמנות:

טל 03-6742382, 03-5703433 | פקס. 03-5745059 | 03-5708839

www.mishtalem.com | email: hanaya@actcom.co.il

לפרטים נוספים: אברהם- 0573166166 | יהודה - 0573167167

■ מנהל מחוז חיפה; משה"ח יכפיל בתש"ע את מספר המדריכים למתמטיקה – "משה"ח יכפיל בשנת הלימודים הבאה את מספר המדריכים למתמטיקה, וימנה 25 מדריכים חדשים, על כך הודיע מנהל מחוז חיפה, אהרן זבידה, בכנס המחוזי למורים למתמטיקה בחינוך היסודי. הכנס התקיים בשבוע שעבר במרכז הפיס בנשר. בכנס השתתפו כ-400 רכזי מקצוע ומורים למתמטיקה מבתי"ס היסודיים במחוז. המפקח המחוזי למתמטיקה, גבי אמסלם, הדגיש בכנס את החשיבות

המפקח המחוזי למתמטיקה, גבי אמסלם, הדגיש בכנס את החשיבות הרבה שבשימוש במונחים מתמטיים מדויקים בהוראת המקצוע ובהגברת השיח המתמטי בכיתות.

הרבה שבשימוש במונחים מתמטיים מדויקים בהוראת המקצוע ובהגברת השיח המתמטי בכיתות.

ראש החוג לחינוך מתמטי במכללת אורנים, פרופ' צביה מרקוביץ, הרצתה בכנס בנושא "שמירת הרצף הלימודי בין תוכנית הלימודים במתמטיקה בחינוך הקדם יסודי לתוכנית הלימודים בחינוך היסודי". פרופ' מרקוביץ הציגה בהרצאתה ממצאים ממחקרים המעידים שבוגרי הגן מגיעים לביה"ס מצוידים בידע רב במתמטיקה. לדבריה, למורה תפקיד חשוב בניצול ידע זה וביצירת המשכיות בין הלמידה בגן הילדים ללמידה בכיתה א'.

בהמשך הכנס השתתפו המורים בארבע סדנאות מקבילות, שעסקו בהוראת הגיאומטריה בכיתות א' ו-ב'. מטרת הפעילות הייתה לחשוף בפני המורים פעילויות מאתגרות ויצירתיות בגיאומטריה, שניתן לעשות בהן שימוש בהוראה, כמו חקר מצולעים באמצעות קיפולי נייר וגזירת צורות.

■ פרויקט YRF סיכם שנת פעילות שישית בגן יבנה – פרויקט YRF לתגבור לימודי וחברתי סיכם בשבוע שעבר שנת פעילות שישית

פרסים והישגים

■ תלמידים מהישיבה התיכונית תורה ומדע בירושלים זכו בפרס המים – מכון המים של שטוקהולם בשבדיה מקיים תחרות בינלאומית שנתיית לתלמידים בנושא המים בשם "פרס המים של שטוקהולם". בתחרות משתתפים תלמידים מ-30 מדינות, ובהן ישראל. התחרות מתקיימת בארץ בחסות הפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל אביב. בתחרות משתתפות עבודות חקר בביוגיה ובמדעי הסביבה ועבודות גמר לבגרות של תלמידים בחינוך העל יסודי, העוסקות בשימור המים.

בתחרות הארצית השנתית, שהתקיימה בחודש שעבר, זכה במקום הראשון בקטגוריית "טכנולוגיה ויזמות" פיתוח של נריה שטרן וגל אורן, תלמידי הישיבה התיכונית תורה ומדע בירושלים. התלמידים פיתחו מערכת, בשם "אקוה סטופ" – שעון מים עוצר נזילות, המשמשת לזיהוי דליפות מצינורות מים. התלמידים ייצגו את ישראל בתחרות הבינלאומית, שתתקיים בשטוקהולם בחודש אוגוסט הקרוב. במקום הראשון בתחרות, בקטגוריית "מחקר ופיתוח", זכתה עבודת חקר בנושא "השפעת טפטוף בספיקה נמוכה על יבול תפוחי אדמה המגודלים בערבה ומושקים במים מליחים". את העבודה חיבר גל משל, תלמיד תיכון מעלה שחרות ביוטבתה.

במקום הראשון בקטגוריית "פרויקט מצומצם", זכתה עבודת חקר בנושא "השפעת משטרי השקיה שונים על התפתחות ייחורי בטטות יבולם". את העבודה חיברו דרור ברוורמן ואיילת קיי, תלמידי ביה"ס העל יסודי בקבוצת יבנה.

בגן יבנה.

בפרויקט, המתקיים בבי"ס אורט רבין, השתתפו השנה כ-80 תלמידים מכיתות ו' ו-י' מכל בתי"ס ביישוב. במסגרת הפרויקט קיבלו התלמידים תגבור לימודי במתמטיקה, אנגלית ולשון עברית, והשתתפו בפעילות להעצמה חברתית. הלימודים בפרויקט מתקיימים בקבוצות, בהנחיית 13 מורים. צוות ההוראה של הפרויקט מקיים קשר שוטף עם בתי"ס המזינים, דבר המסייע לו לעקוב אחר התקדמות התלמידים ושיפור הישגיהם מקצועות השונים.

את הפרויקט מפעילה עמותת YRF ישראל. פעילות העמותה מתוקצבת על ידי קרנות וארגונים עסקיים גדולים, כמו בנקים. מטרת הפרויקט היא להעלות את אחוז התלמידים הזכאים לתעודת בגרות מקרב המשתתפים. השנה השתתפו ב-27 פרויקטים של YRF כ-6,000 תלמידים מ-45 בתי"ס, הנמצאים בעיקר בפריפריה הגיאוגרפית או החברתית-כלכלית. היישובים המשתתפים בפרויקטים הם; עפולה, טירת הכרמל, אשדוד, גן יבנה, לוד, נתניה, גבעת אולגה ותל אביב.

■ התלמידות הצליחו בבגרות בגמרא – כל תלמידות שכבת י"א באולפנת אמי"ת אוריה בבאר שבע עברו בהצלחה את בחינת הבגרות בעל פה בגמרא, שהתקיימה לאחרונה. הבחינה מסכמת תוכנית לימודים ניסויית בגמרא לתלמידות, המופעלת השנה לראשונה באולפנה. הציון הממוצע של התלמידות בבחינה היה 92. 14 תלמידות אף קיבלו ציון 100 בבחינה. לימודי הגמרא בתיכונים בחינוך הממלכתי-דתי נחשבים לקשים ומורכבים. עד לאחרונה למדו את המקצוע רק בנים. ההצלחה של תלמידות האולפנה בבחינה, כבר בשנה הראשונה לניסוי, נחשבת כהישג לא מבוטל. תוכנית הלימודים שאותה למדו התלמידות פותחה ב"סודות" – המרכז לליבון ענייני תורה ומדינה. התוכנית עוסקת ב"הלכות שכנים". בין הנושאים בתוכנית; הטלת מיסים, אחריות הקהילה, גביית צדקה ואחזקת בית תמחוי. התלמידות נבחנו על ידי בוחן ממש"ח.

מופעי תיאטרון אקו פלייבק לבתי ספר

מופע המאפשר לתלמידים לספר על חוויה אישית או סיפור משמעותי. התלמידים מקשיבים, מזדהים ולומדים על עצמם. ההופעה עוזרת לתלמידים להתמודד עם נושאים המטרידים אותם. ניתן לעסוק בנושאים כמו אלימות, לחץ חברתי, התמכרויות ועוד.

לפרטים והזמנות; 050-8713662

yacoved@gmail.com

www.echoplayback.co.il

■ **התלמידים יצרו גינת פרחים מבקבוקי פלסטיק** – במסגרת הפרויקט למחויבות חברתית, חידשו תלמידי כיתה ז' – את גינת הפלסטי-פלורה – גינת פרחים העשויה מבקבוקי פלסטיק, הנמצאת סמוך לבניין המועצה המקומית. את הרעיון יזם ועד ההורים הכיתתי, שיצר את הקשר עם המועצה.

במהלך הפרויקט אספו התלמידים מאות בקבוקי פלסטיק למיחזור, שאותם חתכו ועיצבו לפרחים וצבעו בצבעים מיוחדים. לפרויקט גויס האומן הסביבתי, אורי דה בר, שהנחה את התלמידים כיצד ליצור את פרחי הפלסטיק. פרחי הפלסטיק "יישטלו" בקרוב על ידי התלמידים בגינת הפלסטי-פלורה. במהלך הפעילות למדו התלמידים על חשיבות המיחזור. הפרויקט התקיים בסיוע האגף לאיכות הסביבה בעירייה וסניף המועצה לישראל יפה בשוהם.

■ **תלמידים יהודים וערבים השתתפו בפעילות למען ניקוי הנחל** – כ-100 תלמידים יהודים וערבים, מבתי"ס היסודיים אל סלאם במגד-אל כרום והר גילון במועצה האזורית משגב שבגליל, השתתפו לאחרונה ביום פעילות בשמורת הטבע נחל שגור. את הפעילות יזם וארגן עבד נמרנה, מעמותת "התקווה", הפועלת לשיקום הנחל, בשיתוף עם מנהלות בתי"ס. הפעילות, שנקראה "חוזרים לנחל", עסקה בין היתר בתקווה המשותפת ליישובים מהמגזר היהודי ומהמגזר הערבי באזור, שהנחל ישוקם ויטוהר מהביוב המזוהם אליו. במסגרת הפעילות האזינו התלמידים להסבר על המפגעים הסביבתיים באזור הנחל. לאחר מכן נחלקו התלמידים לקבוצות מעורבות, שהשתתפו בפעילויות אתגר, מוסיקה ואומנות. את הכיבוד לפעילות הכינו אימהות התלמידים ממגד אל כרום. לדברי מנהלת בתי"ס הר גילון, יעל גזל: "הפעילות בנחל שגור השתלבה במגוון רחב של פעילויות בתחום הקיימות מחד והדו-קיום מאידך".

■ **פרויקט משותף לתלמידים ישראלים וגרמנים הניב שלושה סרטים ומחזה** – באולם פבזנר, שבסניף בית בירם של ביה"ס הראלי בחיפה, התקיים בשבוע שעבר ערב לסיכום פרויקט בשם "יצירה גלובלית צעירה". מדובר בפרויקט שנתי שהתקיים בביה"ס, בשיתוף עם ביה"ס הרמן הסה בברמן שבגרמניה.

הפרויקט כלל ביקור בגרמניה של 15 תלמידים משכבת ו"א בבית בירם, הלומדים במגמת התקשורת והקולנוע. במהלך הביקור השתתפו התלמידים בסדרת מפגשים עם 15 תלמידים ממגמת התיאטרון בביה"ס הגרמני. המפגשים הניבו שלושה סרטים של התלמידים הישראלים, העוסקים בקשר ההיסטורי בין ישראל וגרמניה וביחסים בין שתי המדינות כיום. התלמידים הגרמנים הפיקו מחזה, המספר את סיפור חייה של בת לאם גרמנייה ואב יהודי, המתחקה אחר שורשיה. המחזה מבוסס על סיפורה האישי של מורה מביה"ס הרמן הסה.

באירוע לסיכום הפרויקט, שבו השתתפו גם התלמידים הגרמנים ומוריהם, הוקרנו שלושת הסרטים והוצג המחזה. אורח הכבוד של

המפגשים הניבו שלושה סרטים של התלמידים הישראלים, העוסקים בקשר ההיסטורי בין ישראל וגרמניה וביחסים בין שתי המדינות כיום.

הערב היה יו"ר הפרלמנט של ברמן, כריסטיאן וובר, שהגיע לארץ במיוחד לכבוד האירוע.

חילופי משלחות התלמידים התקיימו בתמיכת עמותת European For Peace, הפועלת לטיפוח השיח בין הדור הצעיר בישראל לדור הצעיר בגרמניה, באמצעות משלחות נוער הדדיות. הפרויקט הוא חלק מפעילות "המרכז לחינוך לסובלנות ולשלום", הפועל בביה"ס הראלי.

■ **תלמידי כיתות ו' למדו כיצד לזהות הטרדה מינית** – תלמידי כיתות ו' בבי"ס גלובע בנצרת עילית, השתתפו בחודש שעבר בסדנה למתבגרים. הסדנה נערכה על ידי "המרכז העירוני הרב תחומי למניעה וטיפול באלומות". הסדנה כללה שמונה מפגשים בנושא תהליך ההתבגרות, שעסקו בין היתר בתופעת הלחץ החברתי ובמצבי סיכון שונים. במסגרת הסדנה למדו התלמידים גם כיצד לזהות הטרדה מינית, מילולית או פיזית, ולמי עליהם לפנות בבקשת עזרה במקרה כזה.

הסדנה הופעלה בביה"ס כניסוי, ובעקבות הצלחתה תורחב כנראה גם לבתי"ס נוספים בעיר. לדברי מנהלת ביה"ס, דינה שק: "תכני הסדנה חשובים ביותר כהכנה וכליון תומך לבוגרי ביה"ס. בימים אלו ברור לכולנו עד כמה סדנה מסוג זה חייבת להיות חלק בסיסי בתוכנית הלמידה וההכשרה של ביה"ס".

■ **בראשון לציון: 12 אלף תלמידים צעדו ברגל לבתיה"ס** – ביום שישי שעבר התקיים מיזם "שישי חופשי ממכוניות" ב-26 בתי"ס בראשון לציון. המיזם נערך לרגל יום איכות הסביבה הבינלאומי, במטרה להפחית את צפיפות כלי הרכב הנעים בכבישי העיר בימי שישי, ואת הזיהום הסביבתי שהם יוצרים.

במסגרת המיזם צעדו ברגל לבתיה"ס כ-12 אלף תלמידים מבתי"ס היסודיים ומחטיבת הביניים מיכה רייסר. מיזם "שישי חופשי ממכוניות" מתקיים בראשון לציון מזה מספר שנים, ביוזמת ועדי ההורים ובשיתוף עם מינהל החינוך, מינהל איכות הסביבה, והחברה העירונית לביטחון. הכותרת שנבחרה השנה לפעילות הייתה "הולכים בשביל איכות הסביבה".

המסע לארץ הבחירה

חכנית חינוכית ייחודית לבני נוער לביטוי זהות יהודית-ציונית תוך העמקה בשורשים ההיסטוריים ובדילמות החברתיות-ערכיות של החברה הישראלית כיום.

מטרת התכנית
העמקת הזהות היהודית-ציונית בקרב בני הנוער, תוך חיזוק קודר האחיות החברתית. יצירת חוויה קבוצתית מהנה, מגבשת ומשמעותית.

מחזור התכנית
תהליך חינוכי בן 4-5 ימים הכולל: סמינר מקדים בבית הספר, סיור בירושלים ומסע בן 3-4 ימים בשטח.

המסע נחקקים בשלושה מחזורים שונים:
הר הנגב
מדבר יהודה וירושלים
הגליל העליון

התכנית משלבת:
טיולים ופעילויות שדה
סיורים עירוניים
ביקור באתרי מורשת
פעולות עיוניות ועוד

סיור עירוני

ביקור באתר מורשת: מוזיאון מכוני אילון

ליצירת קשר ותיאום פגישה בבית ספרכם:
רועי 054-6735011, תמיר 054-6735040 | hamasa@ravid.org.il, www.meorer.co.il

■ **הצדעה** – אלפי תלמידים מהחינוך ההתיישבותי השתתפו בשבוע שעבר באירוע הצדעה לירושלים. האירוע כלל סיורים בעשרות אתרים בעיר, מצעד ברחובות וטקס סיום בגן העצמאות. האירוע נערך על ידי מרכז המועצות האזוריות ועיריית ירושלים, בשיתוף עם המינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי, של"ח ותנועת בני עקיבא. בטקס הסיום השתתף שר החינוך, גדעון סער.

מחוז צפון

■ **מועמדות** – עיריית כרמיאל, המועצה האזורית מטה אשר והמועצה האזורית גליל עליון, נבחרו כמועמדות מחוז צפון בתש"ע לפרס החינוך הארצי, על כך נמסר מהמחוז. לדברי מנהלת המחוז, אורנה שמחון, שלוש הרשויות משמשות דוגמה ומופת לעשייה חינוכית בתחומי פעילות מגוונים, המותאמת לאוכלוסיות המתגוררות בהן. מהמחוז נמסר עוד, כי ב-14.6.2010 יתקיים באולם האירועים בקיבוץ יפעת טקס חלוקת פרס החינוך המחוזי השנתי. בטקס יענקו פרסים לעשרות בתי"ס ואנשי חינוך מהצפון, שהצטיינו השנה בעבודתם. מוסדות החינוך הזוכים בפרס הם; ביה"ס היסודי מבוא הגליל בקיבוץ איילת השחר, ביה"ס היסודי אלמנארה בעכו, ביה"ס היסודי מעלה הגליל במושב מעונה, מעון היום אלרחמה לחינוך מיוחד במועצה המקומית בועיינה נוג'דאת, חטיבת הביניים של אולפנית טבריה ותיכון דיר אל אסד.

■ **הסיור השנתי** – הסיור השנתי של חברי איגוד מנהלי מחלקות החינוך התקיים בשבוע שעבר בנצרת עילית. המטרה המרכזית של הסיור הייתה לחשוף בפני חברי האיגוד את מודל "עיר מדגימת תקשוב", המופעל השנה בנצרת עילית. בסיור השתתפו כ-50 מנהלי מחלקות חינוך מרחבי הארץ. הביקור נפתח במפגש עם ראש עיריית נצרת עילית, שמעון גבסו, מנהל אגף החינוך, דני גילדין, ומנהלת מחוז צפון, אורנה שמחון. מנהלת המחוז שיבחה בפני האורחים את שיתוף הפעולה של עיריית נצרת עילית עם המחוז ואת עבודת צוות אגף החינוך בעיר.

בהמשך היום ביקרו חברי האיגוד בביה"ס היסודי כסולות. בביה"ס מופעל מודל כולל להטמעת התקשוב בלמידה, בשיתוף עם משה"ח, חברת סיסקו ומיזם "סיסמה לכל תלמיד", של קבוצת עופר. במסגרת המודל

משולבים לוחות חכמים בלמידה בכיתות ונעשה שימוש נרחב בפורטל חינוך ובמאגרי מידע. אחר כך ביקרו מנהלי מחלקות החינוך במכללה הטכנולוגית נצרת עילית, שבה שמעו הסבר על פרויקט חינוכי בשם "הזנק לתעשייה", המשותף למכללה, אגף החינוך, עמותת הזנק, והתיכונים אורט שרת ואורט אלון. בפרויקט השתתפו השנה 25 תלמידים משני התיכונים, שהיו קודם לכן בסכנת נשירה. התלמידים קיבלו תגבור במקצועות הטכנולוגיים ושולבו בעבודה במפעלים בעיר. התלמידים המשתתפים בפרויקט קיבלו גם ציונים גבוהים בבגרות.

מחוז חיפה

■ **שי מהבוגרים** – בוגרי מחזור 2010 בקריית החינוך ליאו בק בחיפה העניקו לאחרונה לביה"ס שי יקר ערך – 30 מחשבי

מחשבי המחברת כבר משרתים את התלמידים בספריית ביה"ס.

מחברת, שהם מחשבים ניידים קטנים ודקים. מחשבי המחברת כבר משרתים את התלמידים בספריית ביה"ס. כמו כן יכולים המורים להשאיל את המחשבים לשיעורים בכיתות, שרושתו השנה בחיבור אלחוטי לאינטרנט. מחצית מהכיתות בביה"ס גם צוידו בלוחות חכמים.

מחוז מרכז

■ **יורחב** – פרויקט תומכות הלמידה בבתי"ס היסודיים בנתניה יורחב בשנת הלימודים הבאה, על כך נמסר מהעירייה. עוד נמסר, כי ראש עיריית נתניה, מרים פיירברג-איכר, החליטה להרחיב את הפרויקט, המופעל בשנתיים האחרונות בכיתות א' בעיר, גם לכיתות ב'. העירייה תשקיע בפרויקט בתשע"א למעלה ממיליון וחצי שקלים. מהעירייה נמסר עוד, כי ההחלטה על הרחבת הפרויקט התקבלה לאחר שהתברר, כי התוכנית תרמה מעל למשוער לשיפור ההישגים בקריאה בקרב תלמידי כיתות א'. תומכות הלמידה פועלות בכיתות שבהן למעלה מ-25 תלמידים. מהעירייה נמסר, כי תומכות הלמידה מביעות שביעות רצון מעבודתן וחלקן הארי מתמיד בה.

■ **תו איכות** – שישה בתי ספר ביבנה קיבלו לאחרונה "תו איכות" של משה"ח.

תו האיכות הוא יוזמה של המשרד מלפני כשבע שנים, בתקופת כהונתה של שרת החינוך לשעבר, לימור לבנת. שרי החינוך שכינה בשנים האחרונות לא שיוקו את התו, והתוכנית המקורית ליישמו באלפי בתי"ס לא מומשה. התו מוענק לבתי"ס הפועלים על פי מדדי איכות להתייעלות ארגונית, ניהולית ופדגוגית. מדדי התו מאפשרים למנהל ביה"ס ולצוותו לבצע בדיקה שיטתית של קיום נהלים ותוכניות העבודה שלהם. בתי"ס ביבנה שהוסמכו הם; ביה"ס פרדס צפוני, ביאליק, בן גוריון, רמות ויצמן, הדתי היחידי, ומפתן ארזים. בעירייה מצינים, כי עד סוף שנת הלימודים הבאה יושלמו בחינות ההסמכה להענקת תו איכות לכל בתי"ס בעיר.

מחוז תל אביב

■ **קיץ ללא אלכוהול** – עיריית גבעתיים החלה במסע הסברה מקיף למניעת צריכת אלכוהול בקרב בני הנוער בחופשת הקיץ, שכותרתו "קיץ ללא אלכוהול". מסע ההסברה כולל פעילות של גורמי המקצוע בעירייה מול ההורים, פעילות הסברה בבתי"ס ופרסום חוצות. כמו כן עומדת העירייה להרחיב הקיץ את פעילות "מתחמי הלילה", שאותם הקימה לבילוי בני הנוער בחופשת הקיץ אשתקד. המתחמים יפעלו עד שעות הלילה המאוחרות, בהשגחה וליווי של מדריכים. במתחמים יתקיימו הפעלות ומשחקים, כמו טורניר פלייסטיישן.

כדאי לדעת

■ **איה נטורל; מפגש ייחודי של ידע, מסורת ובריאות** – מעבדות

הקוסמטיקה הטבעית "איה נטורל" נמצאות באזור

עוצר נשימה ביופיו בלב הטבע, בבית ג'אן שבגליל העליון. הבעלים של איה נטורל – הרוקח ד"ר

זיאד דבור, לשעבר רוקח ראשי בצה"ל, והכימאי ג'מאל חמוד, לשעבר ראש ענף בחיל הרפואה, מייצרים במעבדות סבונים וקרמים מחומרים טבעיים בלבד. המרכיב העיקרי של המוצרים הוא שמן הזית הגלילי. עובדי חינוך ובתי"ס מוזמנים לערוך ביקור חוויתי בחינם במרכז המבקרים של איה נטורל. לתיאום מראש, טל'; 04-9805066